

Beskytter vegetardiett mot divertikkelsykdom?

Det er fortsatt uklart hvor stor betydning kostfiber har for utvikling av divertikkelsykdom.

Illustrasjonsfoto Istockphoto

Fiberfattig diett og inntak av kjøtt har vært ansett som risikofaktorer for divertikkelsykdom, men dette har vært dårlig underbygd. Nå har engelske forskere undersøkt om det er en sammenheng mellom risiko for divertikkelsykdom og vegetardiett og inntak av kostfiber (1).

I den prospektive studien av rundt 47 000 britiske kvinner og menn rapporterte rundt 15 500 at de holdt seg til vegetardiett. Etter oppfølging i 11,6 år (gjennomsnitt) ble 812 tilfeller av divertikkelsykdom identifisert. Etter justering for konfunderende faktorer hadde vegetarianere 31 % lavere risiko for divertikkelsykdom enn kjøttspisere (RR 1,69; 95 % KI 0,55–0,86). Den kumulative sannsynligheten for sykehusinnleggelse eller død av divertikkelsykdom i alderen 50–70 år var 4,4 % for kjøttspisere og 3,0 % for vegetarianere. Det var dessuten invers assosiasjon mellom fiberinntak og divertikkelsykdom.

– Både forekomst av divertikler og inntak av fiber er vanskelig å kvantitere, sier professor Arnold Berstad ved Unger-Vetlesens forskningsinstitutt, Lovisenberg Diakonale

Sykehus. – Divertikler gir få eller ingen symptomer, og hvor mye divertikler man finner, er avhengig av hvor ofte og grundig man blir undersøkt. I denne studien var vegetarianerne generelt mindre syke og følgelig trolig mindre undersøkt. Dette er en faktor det er vanskelig å korrigere for.

– Når forfatterne korrigererte for alt de kunne, var hyppigheten av divertikkelsykdom hos dem som spiste mye og hos dem som spise lite kjøtt, ikke lenger signifikant, mens effekten av fiber fortsatt var signifikant. Likevel er det usikkert om forskjellig fiberinntak er årsak til mindre divertikkelsykdom hos vegetarianere, sier Berstad.

Trine B. Haugen

trine.b.haugen@hf.hio.no
 Tidsskriftet

Litteratur

1. Crowe FL, Appleby PN, Allen NE et al. Diet and risk of diverticular disease in Oxford cohort of European Prospective Investigation into Cancer and Nutrition (EPIC): prospective study of British vegetarians and non-vegetarians. *BMJ* 2011; 343: d4131.

Nytt middel mot kronisk obstipasjon

Stimulering av væskesekretjonen i tykktarmen kan bedre utsiktene for pasienter med vedvarende obstipasjonsplager.

Få tiltak har hittil vist seg effektive ved kronisk obstipasjon, og mange pasienter er ikke tilfreds med behandlingsmulighetene. Positive resultater på mage- og tarmsymptomer er nylig vist i to randomiserte studier med korttidsbruk av linaclotid (1). Dette midlet er en guanylatsyklase C-reseptoragonist som i svært liten grad absorberes fra tarmen.

– Stimulering av væskesekretjonen fra colon er en helt ny virkningsmekanisme for avføringsmedisin, sier professor Arnold Berstad ved Unger-Vetlesens forskningsinstitutt, Lovisenberg Diakonale Sykehus. – Slik stimulering høres ufysiologisk ut, men kan ikke avvises. Det blir spennende å se hva dette behandlingsprinsippet kan utvikles til. Studiene er gjennomført på en måte som gir liten grunn til å betvile resultatene,

– Til tross for mange gode avføringsmidler sliter fortsatt mange pasienter med kronisk obstipasjon. Denne studien kan få innvirkning på klinisk praksis også i Norge, med mindre alvorlige bivirkninger skulle dukke opp. Dette er pasienter som ofte er

villig til å prøve alt, sier Berstad, som mener at billige preparater som magnesium og rensset parafin brukes altfor lite, kanskje pga. manglende markedsføring. Effekten av linaclotid kan synes moderat, men effekten kom raskt, noe som er en klar fordel. Kommer ikke effekten i løpet av de første dagene, er det ingen grunn til å fortsette.

Pasienter med alvorlig terapiresistent avføringsforstyrrelse bør utredes med colonpassasjetid og anorektal manometri. De bør dessuten vurderes med tanke på ikke-medikamentelle invasive tiltak, slik som appendikostomi, kolektomi og lokal nervestimulering, sier Berstad.

Geir Jacobsen

geir.jacobsen@ntnu.no
 Tidsskriftet

Litteratur

1. Lembo AJ, Schneier HA, Shiff SJ et al. Two randomized trials of linaclotide for chronic constipation. *N Engl J Med* 2011; 365: 527–36.

Illustrasjonsfoto Istockphoto